

roko mladeničevo — „to je skrivnost, katero povem le tebi. Anica ne vé in ne sme vedeti ničesar o tem. Tebi zaupam, ker si odrasel in boš tako sodil kakor je treba, ker si sin. Toda obljubi mi, da pozabiš, ali vsaj storiš, kakor bi pozabil!“

„Obetam vam.“ Janko je hlastno poslušal, obraz mu je obledel od črnih slutenj, ki so imele sedaj postati resnične.

„Janko, jaz ne bom živela več dolgo. Ko bi bila sama in bi vaju ne bilo, umrla bi srčno rada. Oh, tukaj na svetu nisem imela nikdar dobro. Odkar sem omožena, trpim. Ti poznaš očeta, on je nesrečen človek. Ko sem ga vzela, nisem vedela, da rad pije. In to je bila moja nesreča. On je sicer dober človek, ako je trezen; če pa se ga napije, tedaj je kakor divji. Ko si bil še ti doma, ni si upal z menoj grdo ravnati, bal se je tebe. Po tvojem odhodu pa je postal hujši. Koliko sem jaz pretrpela v tem času!“ bolnica je prenehala z globokim vzdihom.

„Pa kako je to, da mi niste nič pisali, da se vam slabo godi?“ opomnil je sin.

„Kaj bi ti pisala, ko ne moreš pomoči in si le skrbi delaš! Bolje, da sama trpim in zakopljem svojo žalost v svoje srce! Kako je včasih razgrajal in vpil, ko je prišel o polnoči domov! Oh, ta sramota, katero sem uživala od ljudij, kako me je bolela! Proti koncu pa sem se privadila, in sedaj mi je vsejedno, naj rekó ljudje, kar hočejo. Jaz ne morem prav nič za to, da je oče tak pijanec, jaz sem nedolžna.“

„Vi ste nedolžni!“ Janku je prišla solza v oko. Uboga mati, koliko si je prizadevala, da bi odvrnila očeta od pijančevanja, koliko je pretrpela, koliko nočij je prečula na vzglavju, s solzami napojenem, koliko strahu je prestala: ljudje pa ji očitajo, da je mož pijanec, kakor bi bila sama to zakrivila!

„Zadnjo nedeljo pa je prišel domov, ko je polnoč že odbila. Bila sem še po koncu, brala sem iz bukev Tomaža Kempčana, ki so mi najljubše, ker se ž njimi tolažim, kadar sem sama. Pa oče pride močno pijan domov in strašno razjarjen. Jaz mu prinesem z ognjišča kavo in mu jo postavim na mizo. On pa se je ne dotakne; nekaj

časa je dremal v kotu, potem pa sem mu rekla, naj izpije. Nato je poiskal zajca in se začel sezuvati. Jaz mu rečem zopet, naj izpije kavo, tedaj pa zavpije, prime zajca in — me udari

Nepovabljeni gostje. Slikal

semkaj na čelo, potem pa me začne grozno tolči po hrbtu, da sem padla na tla, in čudim se, da nisem izdihnila. Bog je dal, da se ni Anica vzbudila nad kričanjem in da ni videla, kako oče tepe mater. Dekletce je bistroumno

in ne bi pozabilo tega in očeta bi sovražilo. Jaz sem se onesvestila. Ko sem se vzbudila, je smrčal oče na postelji. — Od onega večera čutim grozne bolečine po celem životu in

veš. On je sicer dober človek, — le pijača, to žganje je peklenško. Jaz sem mu odpustila, da bi mu še Bog odpustil!“

Bolna mati je bila upehana po pripovedovanju. Zamižala je in se oddahnila. Janko je gledal blede materino obličje in črno prasko na njem. Torej je res, kar je slutil! Njegov oče — ni si upal misliti besede: ubijalec! To je bila grozna misel.

Čez nekaj časa odpre mati oči, pogleda okrog sebe in pravi:

„Kje pa je Anica?“

„Ne veste, da je šla po zdravnik?“ Opazil je, da so ji oči zmedene.

„Po dohtarja? Saj sem ti rekla, da ni treba!“

Tu priteče Anica in pové, da zdravnik kmalu pride.

Čez kake pol ure je res prišel. Pogledal je bolnico in vprašal, kje je dobila prasko na čelu. Mesto nje je odgovoril hitro Janko, da se je ponesrečila, na kar je zdravnik zmajal z glavo. Zapisal je prašek, kar pa je bilo le na videz, kakor je takoj spoznal Janko. Ko je spremil zdravnika pred vrata, je ta zmajal še jedenkrat z glavo in se po ovinkih izrazil, da ni nič upanja. V ono ponesrečenje ni veroval, kakor je bilo spoznati iz govorjenja.

Oni večer je dal Janko prinesiti iz gostilne močne juhe in mesa. Anica je z veseljem jedla, ubožica ni od nedelje sem bila sita. Prinašala je vsak dan iz gostilne za par krajcarjev borno kosilce za bolno mater in za sebe. Mati pa ni mnogo jedla, le juhe je malo pila.

Potem je pristavil luč na mizico poleg postelje in čital materi iz njene priljubljene knjige; Anica pa je na nizkem stolcu poslušala in gledala velikega brata. Očeta ni bilo; od nedelje sem je prihajal le spat domov. Pekla ga je menda vest in ni mogel zreti žene v postelji.

Drugi dan sta se menila Janko in mati še o različnih stvaréh. Med drugim je naročala mati:

„Prosim te, da skrbi za svojo sestro. Oddaj jo moji sestri na deželo; ko pa boš sam svoj gospod, vzemi jo k sebi! Ubožica, še tako mlada in mora že mater izgubiti! — Oh, kako življenje bi imeli lahko, če bi bil oče moder in pameten! — A nam ni usojeno.“

stje. (Slikal Chierici Gaetano.)

strašno sem slaba. Nisem mogla drugače, da sem legla. Čutim, da se mi bliža konec, zato je pisala Anica, da pridi. — Sedaj veš, ljubi moj Janko, kako je to, da sem bolna —, toda prosim te, ne reci očetu besedice o tem, da